

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 5.

Vydána dne 3. února 1930.

Obsah: 14. Konsulární úmluva mezi Československou republikou a královstvím Srbů, Chorvatů a Slovinců.

14.

Konsulární úmluva
mezi Československou republikou a královstvím Srbů, Chorvatů a Slovinců.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

A

KRÁLOVSTVÍ SRBŮ, CHORVATŮ A SLOVINCŮ

BYLA SJEDNÁNA TATO ÚMLUVA:

Convention consulaire

entre la République Tchécoslovaque et le
Royaume des Serbes, Croates et Slovènes.

Le Président de la République Tchécoslovaque et Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes désirant s'entendre au sujet de l'admission réciproque des fonctionnaires consulaires ainsi que déterminer leurs exemptions, prérogatives, immunités, honneurs, privilèges et fonctions ont résolu de conclure une Convention consulaire et ont nommé Plénipotentiaires à cet effet:

Le Président de la République
Tchécoslovaque:

MM. Pavel Wellner,

Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire,

Karel Halfar,

Chef du Département des Traités Internationaux au
Ministère des Affaires Etrangères,

(Překlad).

Konsulární úmluva

mezi Československou republikou a králov-
stvím Srbů, Chorvatů a Slovinců.

President Československé republiky a Jeho Veličenstvo král Srbů, Chorvatů a Slovinců, přejíce si dohodnouti se o vzájemném připuštění konsulárních úředníků, jakož i vymeziti jejich svobody, prerogativy, výhody, pocty, výsady a funkce, rozhodli se uzavřítí konsulární úmluvu a jmenovali za tím účelem svými zplnomocněnci:

President Československé
republiky:

pp. Pavla Wellnera,

mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra,

Karla Halfara,

přednostu oddělení pro mezinárodní smlouvy v mini-
sterstvu zahraničních věcí.

Sa Majesté le Roi des Serbes,
Croates et Slovènes:

MM. Branko Lazarević,

Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire
du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes
à Prague,

Milan Todorović,

Professeur à l'Université de Belgrade,

Svetislav Predić,

Directeur du Département consulaire et commercial
au Ministère des Affaires Etrangères à Belgrade,

Lesquels, après avoir échangé leurs pleins
pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont
convenus des articles suivants:

Article 1.

(1) Chacune des deux Hautes Parties Con-
tractantes aura la faculté d'établir des offices
consulaires dans les ports, villes et autres loca-
lités du territoire de l'autre Partie et d'y nom-
mer des consuls généraux, consuls, vice-con-
suls ou agents consulaires. Ces fonctionnaires
consulaires pourront être de carrière ou hono-
raires, et, en tant qu'ils ne sont pas des fon-
ctionnaires de carrière, ils pourront être
choisis parmi les ressortissants des deux Etats,
comme parmi les étrangers.

(2) Les fonctionnaires visés à l'alinéa 1er
présenteront leurs provisions et seront réci-
proquement admis et reconnus pour le district
fixé par l'Etat dont ils relèvent selon les règles
et formalités établies dans l'Etat de leur rési-
dence. Les modifications ultérieures de l'éten-
due de ce district seront notifiées au Ministère
des Affaires Etrangères de l'Etat où lesdits
fonctionnaires exercent leurs fonctions.

(3) Pour exercer librement leurs fonctions
les chefs des offices consulaires devront obte-
nir l'exéquatur qui sera délivré sans frais. Sur
la présentation dudit exéquatur l'autorité com-
pétente de l'Etat de leur résidence prendra
immédiatement les mesures nécessaires pour
qu'ils puissent s'acquitter des devoirs de leur
charge et qu'ils soient admis à la jouissance
des exemptions, prérogatives, immunités, hon-
neurs et privilèges qui y sont attachés.

(4) Les consuls généraux et consuls, en tant
qu'ils y sont autorisés par leurs Gouverne-
ments, pourront nommer des vice-consuls ou
agents consulaires dans les ports, villes et
autres localités de leurs districts consulaires,
sauf l'agrément préalable de l'Etat de leur ré-
sidence.

Jeho Veličenstvo král Srbů,
Chorvatů a Slovinců:

pp. Branko Lazarević,

mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra
království Srbů, Chorvatů a Slovinců v Praze,

Milana Todorović,

profesora na universitě v Bělehradě,

Svetislava Prediće,

ředitele konsulárního a obchodního odboru v mini-
sterstvu zahraničních věcí v Bělehradě,

kterí, vyměňvše si své plné moci, které
shledali v dobré a náležitě formě, dohodli se
na těchto článkách:

Článek 1.

(1) Každá z obou Vysokých Smluvních
Stran má právo zřizovati na území druhé
strany v přístavech, městech a jiných mí-
stech konsulární úřady a jmenovati tam gene-
rální konsuly, konsuly, místokonsuly nebo
konsulární jednatele. Tito konsulární úřed-
níci mohou býti z povolání nebo úředníci
čestní, a pokud nejsou úředníky z povolání,
mohou býti vybráni z řad příslušníků obou
států, jakož i z řad cizinců.

(2) Úředníci uvedení v odst. 1. předloží své
služební listiny a budou vzájemně připuštěni
a uznáni podle pravidel a formalit obvyklých
ve státě, v němž sídlí, pro obvod, stanovený
státem, od něhož jsou odvislí. Pozdější změny
rozsahu tohoto obvodu budou oznámeny mi-
nisterstvu zahraničních věcí státu, ve kterém
tito úředníci vykonávají své funkce.

(3) Aby mohli přednostově konsulárních
úřadů volně vykonávati své funkce, musí
obdržeti exequatur, které bude uděleno bez-
platně. Po předložení tohoto exequatur učiní
příslušný úřad státu, v němž konsulární funk-
cionáři sídlí, neprodleně nutná opatření, aby
mohli vykonávati úkoly svého úřadu a poží-
vati svobod, prerogativ, výhod, poct a výsad
s ním spojených.

(4) Generální konsulové a konsulové, pokud
jsou k tomu oprávněni svou vládou, budou
moci jmenovati místokonsuly nebo konsulární
jednatele v přístavech, městech a jiných mí-
stech konsulárního obvodu s výhradou před-
běžného schválení státu, v němž sídlí.

(5) Ces vice-consuls et ces agents consulaires seront munis d'un brevet délivré par l'autorité qui les aura nommés et sous les ordres de laquelle ils devront être placés.

(6) Les deux Hautes Parties Contractantes se réservent le droit de déterminer les localités où il ne leur conviendra pas d'admettre des fonctionnaires consulaires; bien entendu que, sous ce rapport, elles ne s'opposeront respectivement aucune restriction qui ne serait commune à tous les autres Etats.

(7) Les chefs ainsi que tous les fonctionnaires de l'office consulaire, en tant qu'ils ne sont pas des ressortissants de l'Etat de leur résidence, seront munis de la part du Ministère des Affaires Etrangères de l'Etat où ils résident d'une carte spéciale d'identité portant la photographie et la signature du titulaire établissant leur qualité officielle et les recommandant à la protection des autorités locales.

(8) Dans l'exercice de leurs fonctions et dans l'accomplissement de leurs missions officielles ainsi que pour ce qui concerne le plus convenable établissement des offices et des logements du chef et du personnel les fonctionnaires consulaires seront assurés de trouver auprès de l'Etat de leur résidence l'appui et le concours les plus larges.

Article 2.

(1) Les chefs des offices consulaires, y compris les agents consulaires, pourront placer sur les bâtiments où sont installés leurs offices l'écusson aux armes de l'Etat qui les a nommés avec l'inscription y relative.

(2) Ils pourront arborer le pavillon de l'Etat qui les a nommés sur le siège consulaire aux jours de solennité publiques ainsi que dans d'autres circonstances d'usage.

(3) Ces chefs pourront également arborer le pavillon de l'Etat qui les a nommés sur les bateaux dans lesquels ils s'embarqueraient pour l'exercice de leurs fonctions.

(4) Il est bien entendu que ces marques extérieures ne pourront jamais être interprétées comme constituant un droit d'asile; elles serviront avant tout à désigner aux ressortissants l'office consulaire.

Article 3.

(1) En cas d'empêchement, d'absence ou de décès des consuls généraux, consuls, vice-consuls ou agents consulaires les fonctionnaires consulaires adjoints seront autorisés, dans

(5) Tito místokonsulové a konsulární jednatele budou opatřeni dekretem, vydaným úřadem, který je jmenoval a jehož rozkazům mají býti podřízeni.

(6) Obě Vysoké Smluvní Strany vyhrazují si právo určití místa, do kterých si nepřejí připustiti konsulární úředníky; rozumí se však, že po této stránce nebudou si klásti vzájemně žádného omezení, které by nebylo společné všem ostatním státům.

(7) Přednostové, jakož i všichni úředníci konsulárního úřadu, pokud nejsou příslušníky státu, v němž sídlí, budou opatřeni ministerstvem zahraničních věcí státu, v němž sídlí, zvláštní průkazkou opatřenou podobenkou a podpisem vlastníka, osvědčující jejich úřední hodnost a doporučující je ochraně místních úřadů.

(8) Při výkonu svých funkcí a plnění svého oficiálního poslání, jakož i pokud jde o nejhodnější umístění kanceláří a ubytování přednosty a personálu, mohou býti konsulární úředníci ujištěni, že najdou u státu, v němž sídlí, největší podporu a přispění.

Článek 2.

(1) Přednostové konsulárních úřadů, v to počítaje konsulární jednatele, budou moci vyvěsiti na budovách, kde jsou umístěny jejich kanceláře, štít se znakem státu, který je jmenoval, s příslušným nápisem.

(2) Budou moci vztýčiti státní vlajku státu, který je jmenoval, na konsulární budově ve dnech veřejných slavností, jakož i za jiných obvyklých příležitostí.

(3) Tito přednostové budou moci vztýčiti státní vlajku státu, který je jmenoval, též na člunech, kterých použijí při vykonávání svých funkcí.

(4) Rozumí se však, že tyto vnější znaky nemohou býti nikdy vykládány jako znaky, zakládající právo asyly, nýbrž mají především označovati příslušníkům konsulární úřad.

Článek 3.

(1) V případech zaneprázdnění, nepřítomnosti neb úmrtí generálních konsulů, konsulů, místokonsulů neb konsulárních jednatelů budou přidělení konsulární úředníci oprávněni

l'ordre fixé par l'Etat dont ils relèvent, à exercer par interim les fonctions de chef de l'office consulaire.

(2) Les autorités locales dûment prévenues seront tenues de leur prêter assistance et protection et de leur assurer pendant la gestion intérimaire la jouissance des exemptions, prérogatives, immunités, honneurs et privilèges reconnus par la présente Convention aux chefs qu'ils remplacent.

Article 4.

Les chefs des offices consulaires et les autres fonctionnaires consulaires, y compris les fonctionnaires honoraires, ne seront pas soumis à la juridiction de l'Etat de leur résidence à raison des actes de leurs fonctions accomplis par eux dans les limites des attributions qui leur sont reconnues par la présente Convention.

Article 5.

(1) Les fonctionnaires consulaires serbo-croato-slovènes dans la République Tchécoslovaque et les fonctionnaires consulaires tchécoslovaques dans le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes jouiront de toutes les exemptions, prérogatives, immunités, honneurs et privilèges dont jouissent ou jouiront à l'avenir les fonctionnaires consulaires du même grade de la nation la plus favorisée.

(2) Il est convenu toutefois qu'aucune des Hautes Parties Contractantes ne pourra invoquer le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée et exiger en faveur de ses fonctionnaires consulaires des exemptions, prérogatives, immunités, honneurs et privilèges plus étendus que ceux accordés par elle-même aux fonctionnaires consulaires de l'autre Haute Partie Contractante.

Article 6.

(1) Les chefs des offices consulaires de carrière, tous les fonctionnaires de carrière attachés à leurs offices ainsi que le personnel en service exclusif de l'office ou auprès des familles des fonctionnaires consulaires, en tant qu'ils ne sont pas des ressortissants de l'Etat de leur résidence, sont exempts des charges personnelles militaires.

(2) Les chefs des offices consulaires et les agents du service consulaire sont exempts des charges matérielles militaires, telles que prestation, réquisition et logement militaire, en

vykonávati prozatímně funkce přednosty konsulárního úřadu, a to v pořadí, stanoveném státem, od něhož jsou odvislí.

(2) Místní úřady, jsouce o tom předem vyrozuměny, jsou povinny je podporovati a chrániti a zajistiti jim po čas jejich prozatímní správy užívání svobod, prerogativ, výhod, poct a výsad, přiznaných touto úmluvou přednostům, které zastupují.

Článek 4.

Přednostové konsulárních úřadů a ostatní konsulární úředníci, v to počítaje honorární úředníky, nebudou podléhati pravomoci státu, v němž sídlí, pokud jde o výkon jejich funkcí, prováděných v mezích pravomoci, jež jim byla přiznána touto úmluvou.

Článek 5.

(1) Konsulární úředníci království Srbů, Chorvatů a Slovinců v Československé republice a českoslovenští konsulární úředníci v království Srbů, Chorvatů a Slovinců budou požívatí veškerých svobod, prerogativ, výhod, poct a výsad, jichž požívají nebo požívatí budou konsulární úředníci stejné hodnosti národa požívajícího nejvyšších výhod.

(2) Jest však shoda v tom, že žádná z Vysokých Smluvních Stran nebude moci se dovolávati dobrodiní, plynoucího z doložky o nejvyšších výhodách, a domáhati se k prospěchu svých konsulárních úředníků svobod, prerogativ, výhod, poct a výsad většího rozsahu nežli těch, které sama přiznala konsulárním úředníkům druhé Vysoké Smluvní Strany.

Článek 6.

(1) Přednostové konsulárních úřadů z povolání, všichni úředníci z povolání přidělení jejich úřadům, jakož i osoby, jsoucí ve výhradních službách úřadů nebo v rodinách konsulárních úředníků, pokud nejsou příslušníky státu, v němž sídlí, jsou osvobozeni od osobních břemen vojenských.

(2) Přednostové konsulárních úřadů a úředníci konsulární služby jsou osvobozeni od věcných břemen vojenských, jako dávky, rekvišice, vojenské ubytování, a to pokud jde o ma-

tant qu'il s'agit des biens meubles ou immeubles en usage officiel ou personnel.

(3) Les chefs des postes consulaires et les agents du service consulaire, citoyens de l'Etat qui les a nommés ainsi que les membres de leurs familles jouiront de l'exemption des contributions directes mobilières ayant le caractère d'impôt personnel imposées par une autorité quelconque des Etats respectifs, et qui ne représentent pas la rémunération des avantages spéciaux ou des prestations de la part de l'Etat ou d'autres corporations publiques et de leurs entreprises; les Gouvernements des deux Hautes Parties Contractantes, d'un commun accord, détermineront les contributions dont l'exemption dans chacun des deux Etats est accordée par application du présent paragraphe.

(4) Si, toutefois, ces mêmes agents possèdent des biens immeubles ou des valeurs mobilières, font le commerce, exercent quelque industrie ou profession, ont des capitaux engagés dans des entreprises industrielles ou commerciales, ils ne pourront prétendre, sous ces divers rapports, à aucun privilège et resteront soumis aux mêmes taxes, charges et impositions de quelle nature que ce soit que les autres particuliers, dans les mêmes conditions, sous réserve des dispositions des paragraphes précédents.

Article 7.

On pourra importer sans permission et en exemption des droits de douane et de toutes autres taxes imposées par les Etats respectifs pour l'importation des biens meubles:

a) le mobilier des fonctionnaires consulaires de carrière qui se rendent dans le territoire de l'Etat de leur future résidence;

b) les meubles et autres objets pour le premier établissement des bureaux du consulat;

c) les objets suivants affectés au service de l'office consulaire: les écussons, les drapeaux, les enseignes, les estampilles et les imprimés officiels pour le service courant de l'office. Les articles de papeterie sont exceptés de cette exemption.

Article 8.

Les chefs des postes consulaires et les agents du service consulaire, citoyens de l'Etat qui les a nommés, ne pourront être mis en état d'arrestation préventive, sauf pour les infra-

jetek movitý neb nemovitý, jehož se úředně neb osobně používá.

(3) Přednostové konsulárních úřadů a konsulární úředníci, pokud jsou příslušníky státu, který je jmenoval, budou i s příslušníky svých rodin osvobozeni od přímých daní a dávek z movitostí, které mají povahu osobních daní, ať jsou ukládány kterýmkoliv úřadem příslušného státu a nepředstavují úplatu za zvláštní výhody nebo plnění se strany státu, nebo jiných veřejných korporací a jejich podniků. Vlády obou Vysokých Smluvních Stran určí vzájemnou dohodou daně a dávky, od nichž se poskytuje v obou státech osvobození na základě tohoto odstavce.

(4) Jestliže však titíž úředníci jsou vlastníky nemovitostí nebo cenných papírů, zabývají se obchodem, provozují nějaký průmysl nebo živnost, nebo jsou-li kapitálem zúčastněni na nějakém podniku průmyslovém nebo obchodním, nebudou se v těchto případech moci dovolávat žádných výsad a zůstanou s výhradou ustanovení předchozích odstavců podrobeni týmž poplatkům, břemenům a daním, jako jiní soukromníci za stejných podmínek.

Článek 7.

Bude možno dovážeti bez dovolení a s osvobozením od cla a všech jiných poplatků, uložených příslušnými státy na dovoz movitých předmětů;

a) stěhovací svršky konsulárních efektivních úředníků, kteří se odebírají na území státu jejich příštího sídla;

b) nábytek a jiné věci pro první zařízení úřadoven konsulátů;

c) předměty určené k potřebě konsulárního úřadu, a to: štíty, prapory, odznaky, úřední razítka a tiskopisy pro běžnou službu úřadu. Psací potřeby jsou z této výhody vyjmuty.

Článek 8.

Na přednosty konsulárních úřadů a konsulární úředníky, příslušníky státu, který je jmenoval, nebude možno uvaliti zatímní vazbu, leda pro trestné činy, jež se trestají podle míst-

ctions punissables d'après la législation locale d'un emprisonnement d'un an au moins. En cas d'arrestation ou de poursuites, le Gouvernement de l'Etat de résidence en informera aussitôt que possible l'agent diplomatique dont relèvent les fonctionnaires précités.

Article 9.

(1) Les fonctionnaires consulaires seront obligés, sur l'invitation des autorités judiciaires, de répondre comme témoins en justice. S'il s'agit d'un fonctionnaire consulaire de carrière, l'autorité judiciaire lui demandera par écrit s'il désire être entendu au siège consulaire ou s'il consent à se présenter personnellement au siège de l'autorité judiciaire. La réponse du fonctionnaire devra être donnée par écrit et sans délai. Si l'interrogatoire doit avoir lieu au siège consulaire, il devra être fixé en tout cas de manière à rendre possible cette déposition dans le délai fixé éventuellement par l'autorité judiciaire.

(2) L'interrogatoire aura lieu d'après les formes prévues par les lois locales, et le procès-verbal sera également dressé suivant ces formes.

(3) Devant les tribunaux les fonctionnaires consulaires pourront refuser une déposition aussi sur la base du secret professionnel.

(4) Si le tribunal ne reconnaît pas le bienfondé du refus de répondre comme témoin sur la base du secret professionnel, il en informera son Gouvernement qui s'adressera au représentant diplomatique de l'Etat dont relève le fonctionnaire consulaire pour régler le différend par la voie diplomatique. L'application de toute mesure coercitive par le tribunal est exclue.

(5) Les stipulations de l'alinéa précédent seront également applicables pour la procédure devant les autorités administratives.

Article 10.

(1) Les archives consulaires sont toujours inviolables et les autorités locales ne pourront sous aucun prétexte fouiller ou saisir les livres, les papiers et autres objets qui en font partie.

(2) Les livres, documents et objets officiels devront toujours être séparés de la correspondance privée, des livres et des papiers relatifs au commerce ou à l'industrie que pourraient exercer les fonctionnaires consulaires.

(3) Les livres, documents et les objets officiels ne pourront être délivrés sous aucune condition.

ního zákonodárství žalářem aspoň jednoletým. Kdyby byli zatčeni nebo stíháni, zpraví o tom vláda státu, v němž mají sídlo, co možná brzy diplomatického zástupce, jemuž jsou podrobeni uvedení úředníci.

Článek 9.

(1) Konsulární úředníci jsou povinni k vyzvání soudních úřadů vypovídati jako svědkové u soudu. Jde-li o konsulárního úředníka z povolání, dotáže se ho soud písemně, přeje-li si býti vyslechnut v sídle konsulárním, či je-li ochoten dostaviti se osobně do sídla soudního úřadu. Úředníková odpověď musí býti dána písemně a bez průtahu. Má-li se výslech konati v konsulárním sídle, budiž na každý způsob určen tak, aby byl možný ve lhůtě, kterou snad stanovil soudní úřad.

(2) Výslech bude se konati ve formě stanovené místními zákony a zápis bude rovněž učiněn v této formě.

(3) Před soudy budou moci konsulární úředníci odmítnouti výpověď také z důvodů úředního tajemství.

(4) Neuzná-li soud odepření svědecké výpovědi z důvodu úředního tajemství za odůvodněné, zpraví o tom svou vládu, která se obrátí na diplomatického zástupce státu, od něhož jest konsulární úředník závislý, aby spor byl urovnán cestou diplomatickou. Použití jakéhokoli donucovacího prostředku soudem je vyloučeno.

(5) Ustanovení předcházejícího odstavce bude lze použiti také v řízení u správních úřadů.

Článek 10.

(1) Konsulární archivy jsou vždy nedotknutelné a místní úřady nemohou pod žádnou podmínkou prohlédnouti neb zabaviti knihy, listiny a jiné předměty, tvořící jich součást.

(2) Úřední knihy, listiny a předměty musí býti vždy chovány odděleně od soukromé korespondence, knih a listin, týkajících se obchodu neb průmyslu, který by konsulární úředníci provozovali.

(3) Úřední knihy, listiny a předměty nemohou býti pod žádnou podmínkou vydány.

(4) La correspondance officielle est inviolable et elle ne sera pas soumise à la censure. Il en est de même pour les dépêches télégraphiques, radiotélégraphiques, les phonogrammes et les communications téléphoniques.

(5) Les chefs des offices consulaires de carrière, en tant qu'ils sont ressortissants de l'Etat qui les a nommés, sont autorisés de recevoir et d'envoyer des dépêches en chiffre dans leurs rapports avec toutes les autorités gouvernementales de l'Etat dont ils relèvent, y compris les missions diplomatiques et les offices consulaires du même Etat.

Article 11.

Les fonctionnaires consulaires de carrière et les fonctionnaires honoraires pourront employer pour les travaux de leurs ménages des personnes n'étant pas ressortissants de l'Etat où ils résident. Ces personnes ne subiront de ce chef aucune entrave de la part des autorités locales.

Article 12.

(1) Les fonctionnaires consulaires ont le droit de protéger les ressortissants de l'Etat qui les a nommés et de défendre dans la mesure du droit et des usages internationaux aussi bien que dans les limites de leur compétence tous leurs droits et leurs intérêts et de pourvoir au développement des relations économiques entre les deux Etats. Il leur incombe la protection des veuves, des mineurs et des personnes incapables de soigner leurs intérêts ressortissants de l'Etat qui les a nommés.

(2) Il leur revient également la protection des ressortissants de l'Etat qui les a nommés, lorsqu'ils passeront sur le territoire de leur résidence comme émigrants ou rapatriants aussi bien que la sauvegarde de ceux-ci au moment de leur passage, notamment dans les endroits où il y a des ports.

(3) Dans ce but ils pourront s'adresser à toutes les autorités de leur district consulaire pour réclamer contre toute infraction du droit émanant des traités existant entre les deux Hautes Parties Contractantes et contre tout abus dont les ressortissants de l'Etat qui les a nommés pourraient avoir à se plaindre.

(4) Ces autorités seront obligées de répondre aux demandes qui leur seraient adressées par les fonctionnaires consulaires. Si la demande est faite par écrit, la réponse devra aussi être donnée par écrit, et, si la démarche consulaire reste sans effet, il y aura lieu à recours en voie diplomatique.

(4) Úřední korespondence jest nedotknutelná a nepodléhá cenzuře. Totéž platí o telegramech, radiotelegramech, fonogramech a telefonních rozhovorech.

(5) Přednostové konsulárních úřadů z povolání, pokud jsou příslušníky státu, který je jmenoval, jsou oprávněni přijímatí a zasílatí šifrované depeše ve styku se všemi vládními úřady státu, od něhož jsou závislí, v to počítaje diplomatické misse a konsulární úřady téhož státu.

Článek 11.

Konsulární úředníci z povolání a honorární úředníci budou moci zaměstnávatí pro práce ve svých domácnostech osoby, nejsoucí příslušníky státu, v němž sídlí. Těmto osobám nebudou proto činěny žádné obtíže se strany místních úřadů.

Článek 12.

(1) Konsulární úředníci mají právo chrániti příslušníky státu, který je jmenoval, a hájiti v rámci práva a zvyklostí mezinárodních, jakož i v mezích své příslušnosti veškerých jejich práv a zájmů a starati se o vývin hospodářských vztahů mezi oběma státy. Přísluší jim ochrana vdov, nezletilých a osob neschopných hájiti své zájmy, pokud jsou příslušníky státu, jenž je jmenoval.

(2) Přísluší jim též ochrana příslušníků státu, který je jmenoval, když jako vystěhovalci nebo repatrianti procházejí územím, v němž sídlí, rovněž dozor nad nimi po dobu jejich přechodu, obzvláště v místech, kde jsou přístavy.

(3) Za tím účelem mohou se obracetí na veškeré úřady svého konsulárníhovodu a zakročovatí proti každému porušení práva vyplývajícího ze smluv mezi oběma Vysokými Smluvními Stranami, a proti každému přemhatí, do něhož příslušníci státu, který je jmenoval, by si mohli stěžovatí.

(4) Tyto úřady jsou povinny na žádosti na ně konsulárními úředníky vznesené odpovídatí. Je-li žádost podána písemně, musí odpověď také býti dána písemně, a zůstane-li zakročení konsulární bez účinku, bude nastoupena cesta diplomatická.

(5) L'intervention par écrit auprès des autorités du district se fera dans la langue officielle de l'Etat où le fonctionnaire consulaire réside.

Article 13.

Les fonctionnaires consulaires de chacune des deux Hautes Parties Contractantes, en tant qu'ils y seront autorisés par les lois de l'Etat qui les a nommés, auront les droits suivants:

a) de recevoir dans leur chancellerie, au domicile des parties et à bord des navires et des bateaux battant le pavillon de l'Etat qui les a nommés toutes les déclarations que pourraient avoir à faire les ressortissants de l'Etat dont les fonctionnaires consulaires relèvent;

b) de dresser, légaliser ou recevoir en dépôt les dispositions testamentaires des ressortissants de l'Etat qui les a nommés et tout autre acte de droit privé qui concerne ces ressortissants;

c) de dresser, légaliser ou recevoir en dépôt les contrats et arrangements écrits et conclus entre les ressortissants de l'Etat dont lesdits fonctionnaires relèvent ou bien entre lesdits ressortissants et les ressortissants de l'Etat de leur résidence, enfin les actes où figurent seulement les personnes dernièrement mentionnées, en tant qu'ils se rapportent aux immeubles se trouvant sur le territoire de l'Etat qui les a nommés ou que ces actes sont destinés à y produire des effets juridiques; les déclarations et les attestations contenues dans les actes ci-dessus mentionnés et leur expédition, pourvu que ces actes aient été rédigés dans les formes requises par les lois de l'Etat qui a nommé les fonctionnaires consulaires et qu'ils aient été soumis aux formalités qui régissent la matière dans l'Etat où l'acte doit recevoir son exécution, auront, après avoir été dûment légalisés par le fonctionnaire consulaire et revêtus du sceau de l'office consulaire, la même force et la même valeur que si ces actes avaient été passés par devant d'autres officiers publics compétents ou un notaire de l'autre Haute Partie Contractante; dans le cas où un doute s'éleverait sur l'authenticité ou l'exactitude de l'expédition d'un document enregistré à la chancellerie d'un des officiers consulaires, on ne pourra en refuser la confrontation avec l'original à l'intéressé qui en ferait la demande et ladite personne pourra assister à cette confrontation;

(5) Písenné zakročení u úřadů obvodu stane se ve státním (oficiálním) jazyku státu, v němž konsulární úředník sídlí.

Článek 13.

Konsulární úředníci obou Vysokých Smluvních Stran, pokud k tomu budou oprávněni zákony státu, který je jmenoval, budou mít tato práva:

a) přijímatí ve své kanceláři, v bytu stran a na palubě lodí a člunů, nesoucích vlajku státu, který je jmenoval, veškerá prohlášení, která by chtěli učiniti příslušníci státu, k němuž konsulární úředníci přináležejí;

b) sepisovati, ověřovati a přijímatí do úschovy poslední pořízení příslušníků státu, který je jmenoval, a každou jinou soukromoprávní listinu, týkající se těchto příslušníků;

c) sepisovati, ověřovati a přijímatí do úschovy smlouvy a dohody písemné a uzavřené mezi příslušníky státu, od něhož jmenování úředníci jsou závislí, nebo mezi těmito příslušníky a příslušníky státu, v němž konsulární úředníci sídlí, konečně listiny, které se vztahují toliko na osoby posléze zmíněné, pokud se týkají nemovitostí, ležících na území státu, který konsulární úředníky jmenoval, nebo jsou-li tyto listiny určeny vyvolati tam právní účinky; prohlášení a osvědčení obsažená ve výše uvedených listinách, a jejich vyhotovení, jsou-li tyto listiny sepsány ve formě předepsané zákony státu, který jmenoval konsulární úředníky, a byly-li podrobeny předemtným formalitám předepsaným ve státě, ve kterém má býti listina provedena, mají po řádném ověření konsulárním úředníkem a připojení pečeti konsulárního úřadu touž moc a platnost, jako by tyto listiny byly sepsány u jiných příslušných veřejných úředníků nebo u notáře druhé Vysoké Smluvní Strany; vznikne-li pochybnost o věrohodnosti neb správnosti vyhotovení některé listiny zapsané u některého konsulárního úřadu, nebude lze odepřítí srovnání s prvopisem zájemníkovi, jenž o to požádá, a tato osoba bude moci býti přítomna tomuto srovnání;

d) de traduire et légaliser toute espèce d'actes et documents émanés des autorités ou fonctionnaires de l'Etat qui a nommé les fonctionnaires consulaires ou de l'Etat de leur résidence; ces traductions auront dans les deux Etats la même force et la même valeur que si elles avaient été faites par les fonctionnaires publics ou les interprètes jurés de ces deux Etats.

Article 14.

(1) L'autorité locale compétente avisera immédiatement du chaque décès du ressortissant de l'autre Partie la plus proche autorité consulaire de l'Etat dont le défunt était ressortissant. Cette autorité consulaire, de son côté, donnera le même avis à l'autorité compétente, lorsqu'elle en sera informée la première.

(2) L'autorité compétente transmettra le plus tôt possible à la plus proche autorité consulaire de l'Etat auquel appartenait le défunt le certificat de décès et une copie légalisée de l'acte de décès.

Article 15.

Il sera de la compétence du représentant consulaire:

a) assister personnellement ou par un délégué à l'apposition des scellés des biens meubles successoriaux; à cette occasion le représentant consulaire pourra apposer aussi ses scellés à la succession; il pourra également apposer ses scellés à la succession après un avis préalable à l'autorité locale, si elle n'y avait pas procédé; les scellés ne devront être levés qu'en présence du représentant consulaire ou de son délégué; toutefois, si après un avertissement remis 48 heures avant l'échéance du délai fixé et adressé par les autorités locales au représentant consulaire, pour qu'il assiste à la levée des scellés, l'invitation restait sans effet, l'autorité locale pourra lever non seulement les scellés apposés par elle, mais aussi les scellés du représentant consulaire;

b) se faire représenter et coopérer à l'établissement de l'inventaire des biens successoriaux et de contresigner le procès-verbal y relatif;

c) proposer la vente des biens meubles successoriaux qui pourraient se détériorer ou dont la conservation serait difficile, notamment des récoltes et des effets dont la vente pourrait en ce moment s'effectuer en des conditions exceptionnellement favorables et assister à cette vente;

d) překládati a ověřovati spisy a listiny všeho druhu, přicházející od úřadů nebo úředníků státu, který jmenoval konsulární úředníky, nebo státu, v němž sídlí; tyto překlady budou míti v obou státech touž moc a platnost, jako by byly vystaveny veřejnými úředníky neb přísežnými tlumočníky obou těchto států.

Článek 14.

(1) O každém úmrtí příslušníka druhé Strany zpraví ihned příslušný úřad nejbližší konsulární úřad vlasti zemřelého. Tento konsulární úřad se své strany dá touž zprávu příslušnému úřadu, jestliže o úmrtí nabyl dříve vědomosti.

(2) Příslušný úřad zašle nejbližšímu konsulárnímu úřadu vlasti zemřelého co nejdříve úmrtní list a ověřený opis úmrtního zápisu.

Článek 15.

Konsulární zástupce bude oprávněn:

a) zúčastniti se osobně nebo zmocněncem za pečetení movité pozůstalosti; při této příležitosti může konsulární zástupce připojiti také své úřední pečeti k pozůstalosti; může připojiti taktéž své úřední pečeti k pozůstalosti po předběžném vyrozumění místního úřadu, jestliže tento k připojení pečeti nepřikročil; úřední pečeti mohou býti snaty toliko v přítomnosti konsulárního zástupce nebo jeho zmocněnce; jestliže však po vyrozumění, doručeném 48 hodin před vypršením ustanovené lhůty a řízeném místními úřady konsulárnímu zástupci, aby se zúčastnil sejmutí úředních pečeti, pozvání zůstalo bez účinku, bude moci místní úřad sejmouti nejen pečeti jím přiložené, nýbrž i úřední pečeti konsulárního zástupce;

b) dáti se zastupovati a spolupůsobiti při sepsání inventáře pozůstalostního jmění a spolupodepsati příslušný zápis;

c) navrhnouti prodej movitých věcí z pozůstalosti, které by se mohly zkažiti, nebo jichž zachování by bylo obtížné, jmenovitě sklizní a předmětů, jejichž prodej mohl by býti tou dobou za podmínek výjimečné příznivých uskutečněn, a býti při tomto prodeji přítomen;

d) coopérer au dépôt en lieu sûr des valeurs, des bijoux et des effets de la succession du défunt ainsi que du montant des créances réalisées et du produit des rentes qu'on percevra, à la nomination, s'il le faut, d'une personne sûre et digne de confiance pour administrer la succession; coopérer notamment au paiement des dettes en commun accord entre les intéressés à la succession et ses créanciers.

Article 16.

(1) Les fonctionnaires consulaires de l'Etat dont le défunt est ressortissant pourront demander qu'il soit procédé au confectionnement de l'acte de décès et aux mesures nécessaires à la sauvegarde et l'administration appropriée des biens meubles successoriaux afin d'en éviter l'amoindrissement ou autres dommages, notamment à l'établissement de l'inventaire régulier, apposition des scellés aux biens successoriaux, dépôt en lieu sûr ou nomination d'une personne sûre et digne de confiance comme administrateur, dans l'autre forme que celle prescrite par les lois en vigueur dans l'Etat où se trouvent les biens successoriaux, en tant que les lois locales ne s'opposent pas à cette forme particulière.

(2) Si l'autorité consulaire de l'Etat dont le défunt était ressortissant se trouve dans l'endroit où sont les biens meubles successoriaux, il ne pourra être procédé à l'établissement de l'inventaire, apposition des scellés de la succession ou au dépôt en lieu sûr ou à la nomination d'une personne sûre et digne de confiance comme administrateur qu'après un avertissement préalable à l'autorité consulaire pour qu'elle puisse y assister.

(3) Dans les autres cas, l'autorité consulaire sera sans retard informée de tout ce qui a été fait en vue de la sauvegarde et administration des biens successoriaux. Ces mesures pourront, sur sa demande, être changées, ou annulées, à moins qu'il n'en résulterait un préjudice pour les propres ressortissants.

Article 17.

Les avis fixant des délais réservés aux héritiers, légataires ou créanciers de succession pour formuler leurs revendications en vue de retenir en sauvegarde de leurs réclamations une partie suffisante des biens successoriaux jusqu'au moment où il aura été statué définitivement sur leurs droits d'héritiers, légataires ou créanciers, devront être immédiatement transmis à l'autorité consulaire compé-

d) spolupůsobiti při uložení na bezpečném místě cenných věcí, klenotů a cenných papírů pozůstalosti zemřelého, jakož i peněz vydobytých pohledávek a výtěžku přijatého z rent, dále při jmenování, je-li toho třeba, spolehlivé a důvěry hodné osoby k správě pozůstalosti; spolupůsobiti zejména při zaplacení dluhů ve společné dohodě mezi zájemci pozůstalosti a jejichmi věřiteli.

Článek 16.

(1) Konsulární úředníci státu, jehož příslušníkem byl zůstavitel, mohou žádati, aby úmrtní zápis nebo opatření, nezbytné k zabezpečení a účelné správě pozůstalého jmění movitého, aby zabráněno bylo jeho zmenšení nebo jiné újmě, zejména zřízení řádného inventáře, zapečetění pozůstalosti, uložení na bezpečném místě nebo stanovení spolehlivé a důvěryhodné osoby správcem pozůstalosti, stalo se ve formě jiné, než která jest předepsána zákony platnými ve státě, kde pozůstalostní jmění jest, pokud tato zvláštní forma neodporuje místním zákonům.

(2) Je-li v místě, kde je movité pozůstalostní jmění, konsulární úřad vlastní zůstavitelovy, lze zřídit inventář pozůstalostního jmění, pozůstalost zapečetiti, nebo uložit na bezpečném místě nebo ustanoviti správce pozůstalosti jen, byl-li o tom konsulární úřad předem zpraven, aby mohl se úkonů účastniti.

(3) V ostatních případech bude konsulární úřad neprodleně zpraven o všem, co bylo zařízeno k zabezpečení a správě pozůstalostního jmění. Opatření tato mohou býti na jeho přání změněna nebo zrušena, pokud by z toho nevznikla újma vlastním státním příslušníkům.

Článek 17.

Vyhlášky o stanovení lhůt pro ohlášení nároků dědiců nebo odkazovníků nebo věřitelů pozůstalostních, aby zadržena byla přiměřená část pozůstalostního jmění k zabezpečení jejich nároků do té doby, pokud o jejich dědickém nebo odkazovníckém nebo věřitelském nároku nebude pravoplatně rozhodnuto, musí býti neprodleně zaslány místně příslušnému konsulárnímu úřadu druhé strany, který ji

tente de l'autre Etat, laquelle en assurera la remise au Tribunal ou à l'autorité compétente de l'Etat dont le défunt était ressortissant.

Article 18.

Les fonctionnaires consulaires de la Haute Partie Contractante dont le défunt était ressortissant coopéreront avec les autorités locales et, le cas échéant, avec les tribunaux dans toutes les procédures pour éviter les dommages et dégâts qui pourraient menacer les biens dont il s'agit ou pour assurer les droits des héritiers, des légataires, des créanciers et d'autres ayants-droit, en tant qu'ils sont ressortissants de l'Etat où l'héritage se trouve, et pour assurer le paiement des taxes publiques qui se rapportent à la succession.

Article 19.

Les successions mobilières des ressortissants d'une Haute Partie Contractante qui se trouvent sur le territoire de l'autre Haute Partie Contractante seront remises, à fin de leur envoi au Pays dont le défunt était ressortissant, à la plus proche autorité consulaire.

Article 20.

(1) Chaque fois que les autorités locales d'une des Hautes Parties Contractantes, au cours des actes qui sont de leur compétence, constateront qu'un ressortissant de l'autre Haute Partie Contractante se trouve intéressé dans une succession ouverte sur leur territoire soit en qualité d'héritier ou de légataire, soit en qualité d'héritier ayant droit à la portion légitime, soit en qualité de donataire pour cause de mort, soit pour une autre raison quelconque, elles seront tenues d'en informer immédiatement le représentant consulaire compétent de l'autre Haute Partie Contractante.

(2) Si les personnes dont il est question à l'alinéa précédent ne sont pas présentes ou bien si elles, pour une raison quelconque, ne sont pas capables de représenter personnellement leur cause, le chef de l'office consulaire compétent ou un autre fonctionnaire consulaire par lui délégué sera autorisé de les représenter devant les autorités locales aussi longtemps qu'elles n'auront pas institué d'autre mandataire.

Article 21.

(1) Les consuls généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires auront le droit d'organiser, s'il y a lieu, la tutelle ou la curatelle des ressortissants de l'Etat dont ces fonction-

naires zašle příslušnému soudu nebo úřadu druhé strany.

Článek 18.

Konsulární úředníci Vysoké Smluvní Strany, jejímž zemřelý byl příslušníkem, budou spolupůsobiti s místními úřady a případně se soudy při všech řízeních, aby byly zamezeny škody a újmy, které by mohly ohrožovati jmění, o němž jde, nebo aby byla zajištěna práva dědiců, odkazovníků, věřitelů nebo jiných oprávněných osob, pokud jsou příslušníky státu, v němž pozůstalost se nalézá, a aby bylo zajištěno zaplacení veřejných dávek, vztahujících se na pozůstalost.

Článek 19.

Movité pozůstalosti příslušníků jedné Vysoké Smluvní Strany jsoucí na území druhé Vysoké Smluvní Strany budou za účelem dopravy do vlasti zůstavitelovy odevzdány nejbližšímu konsulárnímu úřadu.

Článek 20.

(1) Kdykoliv místní úřady jedné z Vysokých Smluvních Stran zjistí při opatřeních, která spadají do jejich oboru, že příslušník druhé Vysoké Smluvní Strany jest zúčastněn v pozůstalostním řízení zahájeném na jejich území buď jako dědic nebo odkazovník nebo jako dědic nepominutelný nebo jako oprávněný z darování pro případ smrti nebo z jakéhokoliv jiného důvodu, jsou povinny ihned o tom zpravit příslušného konsulárního zástupce druhé Vysoké Smluvní Strany.

(2) Nejsou-li osoby zmíněné v předchozím odstavci přítomny, anebo nejsou-li z jakéhokoliv důvodu s to zastupovati osobně svou záležitost, bude přednosta příslušného konsulárního úřadu nebo jiný konsulární úředník jím ustanovený oprávněn je před místními úřady tak dlouho zastupovati, dokud si nezřídí jiného zmocněnce.

Článek 21.

(1) Generální konsulové, konsulové, místokonsulové a konsulární jednatelé mají právo zaříditi po případě poručenství neb opatrovnictví nad příslušníky státu, k němuž títo kon-

naires consulaires relèvent conformément aux lois de cet Etat.

(2) Les autorités locales seront tenues à notifier sans délai à l'office consulaire le plus rapproché de l'autre Haute Partie Contractante tous les cas où il y aurait lieu de pourvoir à la nomination d'un tuteur ou d'un curateur dans l'intérêt d'un ressortissant de l'Etat dont cet office consulaire relève.

(3) La protection des personnes sujettes à la tutelle ou à la curatelle ainsi que la protection de leurs biens et intérêts revient à l'office consulaire aussi longtemps que les tribunaux ou les autorités compétentes de l'Etat dont ces personnes sont ressortissantes n'auraient pris d'autres mesures. Notamment la question de nommer les tuteurs et curateurs provisoires ou de les relever de leurs fonctions ne pourra être décidée par les autorités locales qu'avec le consentement de l'office consulaire. Egalement les mesures importantes concernant les personnes susdites ou leurs biens et intérêts exigeront le consentement du chef de l'office consulaire compétent ou de son délégué.

Article 22.

Les fonctionnaires consulaires auront le droit de recevoir le paiement des prestations, rentes ou indemnités allouées aux ayants-droit selon les lois de l'Etat dont ils relèvent, et notamment par l'application des lois de prévoyance sociale.

Article 23.

(1) Les fonctionnaires consulaires de chacune des deux Hautes Parties Contractantes auront le droit de porter toute sorte de secours aux navires et bateaux battant le pavillon de l'Etat qui les a nommés et séjournant dans les ports de leur district consulaire.

(2) Les consuls généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires pourront se rendre personnellement ou envoyer des délégués à bord des navires et des bateaux susvisés dès qu'ils auront été admis en libre pratique, interroger le capitaine, l'équipage et toutes les personnes se trouvant à bord, examiner les papiers de bord, recevoir les déclarations sur le voyage des navires et des bateaux, sur leur destination et sur les incidents de la traversée, dresser les manifestes et faciliter l'expédition de ces navires et bateaux, assister le personnel bu bord devant les tribunaux de l'administration locale pour leur service d'interprètes et d'intermédiaires dans les affaires qu'ils auront à traiter ou dans les demandes qu'ils auront à formuler.

sulární úředníci přináležejí, podle zákonů tohoto státu.

(2) Místní úřady jsou povinny oznámiti bez průtahů nejbližšímu konsulárnímu úřadu druhé Vysoké Smluvní Strany každý případ, kde by bylo na místě postarati se o jmenování poručníka neb opatrovníka v zájmu příslušníka státu, od něhož jest tento konsulární úřad závislý.

(3) Ochrana osob podléhajících poručenství neb opatrovnictví, jakož i ochrana jejich majetku a zájmů jest věcí konsulárního úřadu tak dlouho, dokud soudy nebo příslušné úřady státu, jehož tyto osoby jsou příslušníky, ne učiní jiných opatření. Zejména otázka jmenování dočasných poručníků a opatrovníků nebo zproštění jich jejich funkcí bude moci býti rozhodnuta místními úřady jen za souhlasu konsulárního úřadu. Rovněž důležitá opatření, týkající se osob shora jmenovaných nebo jejich majetku a zájmů, budou vyžadovati souhlasu přednosty příslušného konsulárního úřadu nebo jeho zástupce.

Článek 22.

Konsulární úředníci mají právo přijímati placení dávek, rent nebo náhrad přiznaných oprávněným podle zákonů státu, od něhož jsou odvislí, a zejména podle zákonů o sociální péči.

Článek 23.

(1) Konsulární úředníci každé Vysoké Smluvní Strany mají právo poskytovat pomoc všeho druhu lodím a člunům nesoucím vlajku státu, který je jmenoval, zakotveným v přístavech jejich konsulárního obvodu.

(2) Generální konsulové, konsulové, místo-konsulové a konsulární jednatelé mohou se odebrati osobně nebo vyslati zástupce na palubu lodí a člunů shora vytčených, jakmile jim bylo dáno povolení k přistání a vylození, vyslechnouti kapitána, posádku a všechny osoby nacházející se na palubě, zkoumati lodní papíry, přijímati prohlášení o vykonané plavbě lodí a člunů, o jejich cíli a příhodách při přeplavbě, spisovati manifesty a usnadňovati vypravení těchto lodí a člunů, podporovati lodní posádku u soudů a úřadů místní správy, jsouce jim za tlumočnický a prostřednický v záležitostech, které jest jim projednati, neb při žádostech, které jest jim podati.

(3) Sauf pour ce qui concerne le service de la douane, le contrôle des passeports et des étrangers et l'admission en libre pratique de la part des autorités sanitaires et du port, il est convenu que les fonctionnaires de l'administration publique ne pourront dans les ports où réside un fonctionnaire consulaire d'une des deux Hautes Parties Contractantes opérer des recherches à bord des navires et des bateaux de commerce et de plaisance sans être accompagné d'un fonctionnaire consulaire de l'Etat dont ces navires ou bateaux battent le pavillon. Ils devront en ce cas prévenir en temps utile le représentant consulaire pour qu'il puisse assister aux opérations susdites. De même ils devront le prévenir toujours en temps utile de toutes les déclarations que les capitaines et les équipages auront à faire devant les tribunaux et les administrations locales, afin qu'il puisse y assister pour éviter toute erreur ou fausse interprétation qui pourrait nuire à l'administration de la justice.

(4) Les interventions des fonctionnaires de la justice locale et notamment les arrestations à bord des navires et des bateaux de commerce et de plaisance battant le pavillon de l'autre Haute Partie Contractante pourront être effectuées sans délai, pourvu que le fonctionnaire consulaire de l'Etat dont ces navires ou bateaux battent le pavillon en soit prévenu.

(5) L'invitation qui sera adressée, dans les cas précités, aux fonctionnaires consulaires indiquera l'endroit et l'heure précise, et si les fonctionnaires consulaires négligent de s'y rendre personnellement ou de se faire représenter par un délégué, il sera procédé en leur absence. Les autorités locales compétentes seront toutefois tenues d'informer ultérieurement sans délai les fonctionnaires consulaires de toute visite ou autre intervention officielle dont il est question dans les alinéas précédents opérées en leur absence. Elles feront de même, lorsque le fonctionnaire consulaire ne réside pas dans le port.

Article 24.

(1) En tout ce qui concerne la police des ports, le chargement et le déchargement des navires et des bateaux et la sûreté des marchandises, biens et effets, seront observés les lois, ordonnances et règlements de l'Etat où le navire ou le bateau se trouve.

(2) Aux consuls généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires est réservé le maintien de l'ordre intérieur à bord des navires et des bateaux marchands battant le

(3) Jest shoda v tom, že vyjma celní službu, pasovou a cizineckou kontrolu a povolení k přistání a vylodění se strany úřadů zdravotních a přístavních, nemohou úředníci veřejné správy v přístavech, kde sídlí konsulární úředník jedné z obou Vysokých Smluvních Stran vykonávat na palubě obchodních a zábavních lodí a člunů ani prohlídky, ani pátrání, aniž by byli provázeni konsulárním úředníkem státu, jehož vlajku tyto lodí nebo čluny nesou. V tomto případě musí včas vyrozuměti konsulárního zástupce, aby mohl být přítomen shora uvedeným úkonům. Stejně musí jej upozorniti včas na všechna prohlášení, která by kapitánům a posádkám bylo před soudy a místními správními úřady učiniti, aby mohl být přítomen a zameziti jakýkoliv omyl nebo nesprávný výklad, který by mohl škoditi výkonu spravedlnosti.

(4) Zakročení orgánů místní justiční služby a zejména zatýkáni na palubě obchodních a zábavních lodí a člunů nesoucích vlajku druhé Vysoké Smluvní Strany, bude moci být provedeno bez průtahů, byl-li konsulární úředník státu, jehož vlajku tyto lodí nebo čluny nesou, o tom předem zpraven.

(5) Pozvání, které v předchozích případech bude zasláno konsulárním úředníkům, označí místo a přesnou hodinu, a opominou-li konsulární úředníci odebrati se tam osobně nebo dáti se zmocněncem zastupovati, bude v jejich nepřítomnosti postupováno. Příslušné místní úřady budou však povinny zpravití hned potom konsulární úředníky o každé úřední prohlídce nebo jiném zakročení, zmíněném v předchozím odstavci, vykonaném za jejich nepřítomnosti. Učiní rovněž tak, nesídlí-li konsulární úředník v přístavu.

Článek 24.

(1) Ve všem, co se týče přístavní policie, nakládání a vykládání lodí a člunů a bezpečnosti zboží, majetku a předmětů, budou zachovávány zákony, nařízení a předpisy státu, ve kterém jest loď nebo člun.

(2) Generálním konsulům, konsulům, místo-konsulům a konsulárním jednatelům jest vyhrazeno udržování vnitřního pořádku na obchodních lodích a člunech, nesoucích vlajku

pavillon de l'Etat dont ces fonctionnaires consulaires relèvent.

(3) Les contestations de toute nature entre le capitaine, les officiers et les matelots et spécialement celles relatives à la solde et à l'accomplissement des engagements réciproquement contractés seront résolues par les fonctionnaires consulaires susvisés, en tant qu'ils y sont qualifiés d'après les lois de l'Etat dont ils relèvent. Dans le cas contraire lesdits fonctionnaires auront toujours la faculté de régler les différends en conciliation.

(4) A défaut d'une décision ou d'une transaction d'après l'alinéa précédent les différends en cause pourront être déférés aux autorités compétentes de l'Etat dont le navire ou bateau respectif bat le pavillon.

(5) Les autorités locales ne pourront intervenir que lorsque les désordres survenus à bord des navires et des bateaux seraient de nature à troubler la tranquillité et l'ordre public à terre ou dans le port, ou lorsque des ressortissants locaux ou des personnes ne faisant pas partie de l'équipage s'y trouveraient mêlés.

(6) Dans tous les autres cas les autorités précitées se borneront à prêter tout appui aux représentants consulaires, si elles en sont requises par ceux-ci.

Article 25.

Dans le cas où des personnes inscrites sur le rôle de l'équipage ou sur un document équivalent auraient abandonné leur service, les fonctionnaires consulaires devront s'adresser par écrit aux autorités locales compétentes et justifier, au moyen de la présentation du rôle de l'équipage ou de documents équivalents ou en produisant une copie authentique de ces documents que les personnes susmentionnées font réellement partie de l'équipage. Sur la demande des fonctionnaires consulaires ainsi justifiée les autorités locales leur prêteront tout secours et toute assistance pour rechercher ces personnes et les sommer de rentrer en service en dressant procès-verbal.

Article 26.

Toutes les fois qu'il n'y aura pas de stipulations contraaires entre les armateurs, chargeurs et assureurs, les avaries que les navires et les bateaux des deux Etats auront souffertes, soit qu'ils entrent dans les ports respectifs volontairement soit par relâche forcée, seront réglées par les consuls généraux, consuls, vice-consuls ou agents consulaires de l'Etat dont le navire ou bateau bat le pavillon

státu, od něhož tito konsulární úředníci jsou závislí.

(3) Spory všeho druhu mezi kapitánem, důstojníky a námořníky a zvláště spory, týkající se mzdy a plnění závazků vzájemně smluvených, budou rozhodnuty shora vytčenými konsulárními úředníky, pokud jsou k tomu oprávněni zákony státu, od něhož jsou odvislí. V opačném případě budou moci jmenovaní úředníci urovnati spory smírem.

(4) Nedojde-li k rozhodnutí neb k urovnání podle předchozího odstavce, budou předmětné spory moci býti vzneseny na příslušné úřady státu, jehož vlajku dotýčná loď nebo člun nese.

(5) Místní úřady nebudou moci zakročiti, leč byly-li by nepořádky, vzniklé na palubě lodí a člunů takového rázu, že by rušily pokoj a veřejný pořádek na souši, nebo v přístavě, nebo jsou-li místní příslušníci nebo osoby, nepatřící k posádce, na nich zúčastněny.

(6) Ve všech ostatních případech omezí se úřady výše uvedené na to, aby konsulárním zástupcům poskytly veškerou podporu, jsou-li jimi o ni požádány.

Článek 25.

V případě, že by osoby, zapsané v seznamu posádky nebo v rovnocenné listině, opustily svou službu, bude konsulárním úředníkům obrátiti se písemně na příslušné místní úřady a odůvodniti předložením seznamu posádky nebo rovnocenných listin nebo věrohodného opisu těchto listin, že shora zmíněné osoby patří skutečně k posádce. Na takto odůvodněnou žádost konsulárních úředníků poskytnou jim místní úřady veškerou pomoc a přispění, aby tyto osoby byly vypátrány a výzvány vrátiti se do služby, o čemž se sepíše protokol.

Článek 26.

Pokaždé, pokud není jinak stanoveno dohodou mezi loďaři, nakladači a pojišťovateli, budou škody, které lodi a čluny obou států utrpěly, ať již do dotčeného přístavu vpluly dobrovolně nebo byvše k přistání přinuceny, urovnány generálními konsuly, konsuly, místokonsuly nebo konsulárními jednateli státu, jehož vlajky loď nebo člun nese, pokud jsou k tomu zmocněni podle zákonů státu, od něhož

en tant qu'ils y sont autorisés par les lois de l'Etat dont ils relèvent et à moins que des ressortissants locaux ou d'une tierce Puissance ne soient intéressés dans ces avaries; dans ce cas et à défaut de compromis amiable entre toutes les parties intéressées les avaries devront être réglées par l'autorité compétente.

Article 27.

(1) Lorsqu'un navire ou un bateau battant le pavillon d'une des deux Hautes Parties Contractantes fera naufrage ou échouera sur les côtes de l'autre Haute Partie Contractante, les autorités locales devront porter le fait à la connaissance du consul général, consul, vice-consul ou agent consulaire de la circonscription et, à son défaut, à celle du consul général, consul, vice-consul ou agent consulaire le plus voisin du lieu de l'accident, lequel est autorisé à diriger toutes les opérations de sauvetage.

(2) L'intervention des autorités locales n'aura lieu dans les deux Etats que pour assister les représentants consulaires, maintenir l'ordre, garantir les intérêts des sauveteurs étrangers à l'équipage, assurer l'exécution des dispositions à observer pour l'entrée et la sortie des marchandises sauvées et pour sauvegarder les intérêts généraux de la navigation.

(3) En l'absence et jusqu'à l'arrivée du représentant consulaire ou de la personne qu'il délèguerait à cet effet les autorités locales devront prendre toutes les mesures nécessaires pour la protection des individus et la conservation des objets qui auront été sauvés du naufrage.

(4) L'intervention des autorités locales dans ces différents cas ne donnera lieu à la perception de droits d'aucun genre en dehors de ceux que nécessiteront les opérations de sauvetage et la conservation des objets sauvés ainsi que ceux auxquels seraient soumis en pareil cas les navires et les bateaux nationaux.

(5) En cas de doute sur la nationalité des navires et des bateaux naufragés ou échoués les mesures mentionnées dans le présent article seront prises par l'autorité compétente.

(6) Les deux Hautes Parties Contractantes conviennent en outre que les marchandises et les effets sauvés ne seront soumis au paiement d'aucun droit de douane, à moins qu'ils ne soient destinés à la consommation intérieure.

Article 28.

Les dispositions des articles 23—27 ne seront applicables qu'à la navigation maritime.

jsou odvislí, a leda že by místní příslušníci nebo příslušníci třetí mocnosti byli zúčastněni na těchto škodách; v tomto případě a nedošlo-li k smíru mezi zúčastněnými stranami, bude úřadu k tomu příslušnému urovnati škody.

Článek 27.

(1) Ztroskotá-li neb uvázne-li loď nebo člun, nesoucí vlajku jedné z obou Vysokých Smluvních Stran, na pobřeží druhé Vysoké Smluvní Strany, budou místní úřady povinny zpravit o tom generálního konsula, konsula, místokonsula aneb konsulárního jednatele sídlícího v obvodu, a není-li ho tam, generálního konsula, konsula, místokonsula nebo konsulárního jednatele, sídlícího nejbližší místu neštěstí, který je oprávněn řídití zachraňovací práce.

(2) Místní úřady v obou státech zakročí jen, aby podporovaly konsulární zástupce, udržovaly pořádek, zajistily zájmy záchranců, nepatřících k posádce, zabezpečily provedení opatření, předepsaných pro dovoz a vývoz zachráněného zboží, a bděly nad všeobecnými zájmy plavby.

(3) V nepřítomnosti a až do příchodu konsulárního zástupce neb osoby, kterou k tomu účelu zmocní, budou místní úřady povinny učiniti veškerá opatření potřebná pro ochranu osob a zachování předmětů, které byly při ztroskotání zachráněny.

(4) Zakročení místních úřadů v těchto rozličných případech nebude míti v zápětí vybírání poplatků žádného druhu kromě těch, které jsou podmíněny záchrannými opatřeními a zachováním zachráněných předmětů, jakož i těch, kterým by byly v podobném případě podrobeny vlastní lodí a čluny.

(5) V případě pochybnosti o národnosti ztroskotaných neb uvázlých lodí a člunů budou opatření, zmíněná v tomto článku, učiněna příslušným úřadem.

(6) Obě Vysoké Smluvní Strany shodují se mimo to v tom, že se ze zachráněného zboží a předmětů nebude platiti žádné clo, ledaže jsou určeny k spotřebě vnitrozemské.

Článek 28.

Ustanovení článků 23—27 vztahují se jen na plavbu námořní.